

LEADER

LEADER

Rijk van Nijmegen Maas en Waal

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Jaarverslag 2024

De provincie Gelderland stelde de subsidieregeling LEADER Rijk van Nijmegen Maas en Waal op 1 mei 2024 open. Ons gebied was het eerste gebied in Gelderland dat officieel kon starten met de subsidieregeling. De subsidieregeling is specifiek bedoeld voor de leefbaarheid op het platteland. De provincie Gelderland wees ons een programmabudget van afgerond € 1,7 miljoen toe voor de periode 2023-2027. **€1,2 miljoen** is bestemd voor het uitvoeren van projecten. De Werkorganisatie Druten Wijchen is penvoerder.

Lokale Ontwikkelingsstrategie 2023-2027

De Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) geeft de komende jaren richting aan activiteiten en initiatieven van het LEADER programma. De LOS is in 2023 via een interactief gebiedsproces samen met de inwoners tot stand gekomen. LEADER Rijk van Nijmegen Maas en Waal richt zich op 3 doelen:

1. Leefbare veerkrachtige dorpen
2. Een groene regio met veel biodiversiteit
3. Een sterke lokale (vrijtijds)economie

Het is belangrijk dat alle projecten aandacht schenken aan de gevolgen van klimaatverandering en duurzame energie.

Samenstelling Lokale Actie Groep

De Lokale Actie Groep (LAG) is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van het programma. Een ambtelijke voorbereidingsgroep deed de voordracht voor de samenstelling van de Lokale Actie Groep. Alle leden hebben een sterke lokale band en veel ervaring met de thema's uit de Lokale Ontwikkelingsstrategie. De LAG bestaat uit:

- 6 inwonerleden
- 3 personen namens belangenorganisaties
- 2 bestuurders namens de gemeenten die meedoen
- 3 ambtelijke adviseurs
- 1 coördinator, verantwoordelijk voor de programma organisatie

Henk
Cornelissen
Voorzitter
Inwonerlid
Druten

Myriam
Claassen
Inwonerlid
Beuningen

Thieu Hoeken
Inwonerlid
Berg en Dal

Angela van der
Pijl
Inwonerlid
Heumen

Rob Ansen
Inwonerlid
West Maas en
Waal

Carolien Guelen
Inwonerlid
Wijchen

Leidy van der
Aalst
DKK Gelderland

Chris Poelen
ZLTO

Gerard Burgers
Gelders
Particulier
Grondbezit

Wim Wink
Wethouder
Heumen

Ronald Thoonen
Wethouder
Druuten

Nick Buijs
Ambtelijk
adviseur
namens
provincie

Jelle Blijham
Ambtelijk
adviseur
namens
gemeenten

Edwin Teurlincx
Adviseur
namens
penvoerder
WDW

Jolanda Kemna
Coördinator

Communicatie

De communicatieadviseurs van de gemeenten die meedoen werkten allemaal mee aan de publiciteit rondom de openstelling van het LEADER programma. Samen stelden we een persbericht op dat via de gemeentelijke kanalen werd verspreid. Sinds oktober versturen we periodiek een nieuwsbrief aan 275 abonnees. Op verzoek van gemeenten gaat de coördinator naar bijeenkomsten om wat meer te vertellen over de regeling. Zo gaf de coördinator een presentatie over de mogelijkheden van LEADER voor de samenwerkende natuurorganisaties in gemeente Berg en Dal en voor leefbaarheidsgroepen in de gemeente Wijchen. In de LOS staat dat we periodiek informatiebijeenkomsten organiseren om inwoners enthousiast te maken over LEADER. Op maandag 25 november organiseerden we daarom een informatiebijeenkomst in de Bogerd te Druuten rondom het thema Leefbare Vitale Kernen. De bijeenkomst werd goed bezocht. Er kwamen 35 deelnemers namens stichtingen en verenigingen uit vooral Maas en Waal. De Werkorganisatie Druuten Wijchen organiseert, in samenspraak met de LAG, de communicatie.

leaderrijkvannijmegenmaasenwaal.nl

*De gemeenten deelden de berichten van LEADER op hun eigen kanalen. Het totale bereik is daardoor groter.

Facebookpagina

14 volgers
207 mensen zagen het bericht over de informatiebijeenkomst*

LinkedIn pagina

8 volgers
508 mensen zagen de pagina in 2024

Stand van zaken uitvoering programma

5 keer kwam de LAG bij elkaar

- Woensdag 6 maart in gemeentehuis Wijchen (oprichtingsvergadering)
- Woensdag 17 april in Dorpshuis Ons Huis te Nederasselt
- Woensdag 5 juni in gemeentehuis te Druten
- Woensdag 4 september in Kulthus Beek te Beek-Ubbergen
- Woensdag 11 december in Kulthus D'n Dulper te Boven-Leeuwen

32 projecten meldden zich bij de coördinator

12 initiatieven gaven een presentatie voor de LAG

9 projecten kregen een positief advies van de LAG. In bijlage 1 op pagina 4 leest u de financiële gegevens. In bijlage 2 op pagina 5 leest u een toelichting op de projecten.

2 projecten kregen een negatief advies van de LAG

1 project kreeg het advies om nog wat bij te schaven

Van aanmelding naar subsidie

Er meldden zich 32 initiatiefnemers van projecten bij de coördinator. Sommige initiatiefnemers van deze projecten wilden gewoon een verkennend gesprek om te kijken of de LEADER subsidieregeling passend was bij hun project. Het verschil tussen wel en niet agenderen voor de LAG is dat sommige projecten nog teveel in een brainstormfase zaten om te pitchen voor de Lokale Actie Groep. Of dat het project niet past bij de voorwaarden van de regeling. De coördinator helpt in zo'n geval de initiatiefnemers om haakjes te vinden bij de LEADER subsidieregeling. Pas als het projectidee goed genoeg is uitgewerkt en er duidelijkheid is over de te maken kosten en de gevraagde subsidie, mag een project pitchen voor de LAG. Uiteindelijk waren 12 projecten zo ver om te pitchen.

Van de 12 pitches kregen 9 projecten een positief advies om een subsidieaanvraag in te dienen. 2 projecten kwamen niet door de selectie omdat er binnen deze projecten volgens de LAG teveel sprake was van 'eigen belang'. De LAG hecht veel waarde aan het maatschappelijk effect van de uit te keren subsidie. Bij de afgewezen projecten beoordeelde men dit als minimaal. Soms krijgt een project een 2e kans om te pitchen. Dat was het geval bij 1 project.

Financieel

Uit het overzicht van de initiatieven, zie bijlage 1 op pagina 4, blijkt dat nu € 608.649 van de subsidiepot is geclaimd. LEADER-gebied Rijk van Nijmegen Maas en Waal loopt hiermee voorop in Gelderland. We hebben tot en met 2027 een uitvoeringsbudget voor projecten van € 1,2 miljoen. Goed om te weten is dat het LEADER programma bijdraagt aan een investeringsimpuls in de regionale economie. Tot nu toe staat tegenover elke euro uit de subsidie maar liefst € 2,20 aan private investeringen.

Vooruitblik 2025

Eind 2025 is een belangrijke datum voor alle LEADER gebieden in Gelderland. Landelijk wordt bekeken hoe het staat met de inzet van het Europese geld in elk gebied. Blijft het ene gebied achter met de besteding? Dan wordt het geld opnieuw verdeeld naar de beter presterende gebieden. De LAG gaat daarom ook in 2025 actief verder met het werven en beoordelen van projecten.

Bijlage 1: Overzicht initiatieven

Naam project	Locatie	Gemeente	Totale projectkosten	Gevraagde subsidie
Doorontwikkeling regeneratieve boerderij de Biesterhof	Millingen aan de Rijn	Berg en Dal	205.122	80.000
Haalbaarheidsstudie voedselhub Kleverbergh	Erlecom	Berg en Dal	50.000	25.000
Herdenkingwatersnoodramp 1926	Regionaal	Alle	220.000	80.000
Boer en burgers: route naar duurzame voedselbewustwording	Regionaal	Alle	49.000	23.649
Buurtmarkt Blije Bikkels	Bergharen	Wijchen	225.500	80.000
Museumpark Orientalis 'Verruim je wereld'	Heilige Landstichting	Berg en Dal	179.280	80.000
De Buurderij: van Objectenmuseum naar Verhalenmuseum	Overasselt	Heumen	185.000	80.000
Het Dijkmagazijn: poort naar Maas & Waal	Beuningen	Beuningen	70.330	35.165
Muziekkoepeel Winssen	Winssen	Beuningen	202.000	80.000
			1.386.232	608.649

Bijlage 2: Toelichting initiatieven

1. Doorontwikkeling regeneratieve boerderij de Biesterhof in Millingen aan de Rijn

Het project gaat over het ontwikkelen van een nieuw, groen boeren erf met interactieve functies zoals een winkel, ontvangstruimte, een soil- en compostlab en de koppeling hiervan aan de groenblauwe dooradering (natuur) op de boerderij zelf.

2. Haalbaarheidsstudie voedselhub de Kleverbergh

In de Ooijpolder bij Erlecom ontwikkelt een groep inwoners een regeneratief landgoed. Een inclusieve plek waar mensen, planten, dieren en andere organismen in balans en samenhang met elkaar kunnen leven. Om producten van het land te kunnen verwerken, wordt onderzocht of de opzet van een voedselhub haalbaar is. In deze voedselhub kan oogst verwerkt worden tot diverse producten.

3. Watersnood 1926 in Maas en Waal: Herinneren en Leren

Dit regiobrede project herdenkt het 100-jarig jubileum van de watersnood in 1926. Regionaal worden activiteiten georganiseerd, herdenkingspunten opgericht, een website in het leven geroepen en een educatieve module voor (basis) scholen ontwikkeld. Ook komen er thematische fietsroutes langs de herdenkingspunten.

4. Boer en Burgers: Route naar duurzame voedselbewustwording

Met dit project wordt er gestreefd naar verhoogde bewustwording over duurzame landbouw en de herkomst van voedsel door middel van educatie, bewustwording en recreatieve activiteiten.

5. Buurtmarkt Blije Bikkels

In Bergharen wordt een buurtwinkel met kruidenierswaren en bakkerij opgericht als belangrijke voorziening voor de inwoners. In de winkel worden onder andere mensen met een beperking ingezet. De LEADER subsidie wordt gebruikt voor de aanleg van de thee- en moestuin bij de buurtwinkel.

6. Museumpark Orientalis: verruim je wereld

Het plan is gericht op verbetering van de toegankelijkheid van het park, het verbeteren van de biodiversiteit en de opzet van een ecologisch programma in nauwe samenwerking met partners op het park. Dit project speelt in op de moderne pelgrim die wil leren van de natuur, zorg voor elkaar en medemenselijkheid.

7. De Buurderij: van objectenmuseum naar verhalenmuseum

Buurderij de Lage Hof te Overasselt is een agrarisch museum dat de huidige presentatie wil vernieuwen en levendiger wil maken. Met de subsidie wil men investeren in een presentatie met audiovisuele middelen. Hierdoor krijgt de bezoeker een goed beeld van de museale presentatie en de achterliggende geschiedenis.

8. Het Dijkmagazijn: poort naar Maas en Waal

Het Dijkmagazijn in Beuningen verbindt jong en oud met elkaar aan de natuur. De stichting wil het monumentale gebouw bouwkundig aanpassen zodat deze beter toegankelijk wordt voor het publiek. Daarnaast wil het Dijkmagazijn een workshop Biomimicry (leren van de natuur) opzetten en meer jongeren betrekken bij de groene (leef)omgeving.

9. Muziekkoepeel Winssen

De Muziekkoepeel Winssen is een monument dat in 1959 in de dorpskern van Winssen tegenover de kerk is gebouwd. De Muziekkoepeel is gebouwd voor culturele activiteiten zoals muzikale voorstellingen in de open lucht. Het monument wordt opgeknapt en uitgebreid met een kleine multifunctionele ruimte.